

درس یازدهم: پرچم داران

پیام درس: دفاع از وطن ، تشویق به افتخار آفرینی و یزرگداشت شهدا

لحن متن: روایی و میهنی/ برای بیان حس غرور ، عظمت و افتخار ملی این لحن به کار می رود. به هنگام خواندن این متن ها با حفظ استواری کلام و تاکید برواژگان کلیدی متن همچون وطن و... لحن مناسب را باید به کار گرفت

معنی لغات : گزند: آسیب / گستاخی : بی شرمی / پیکره: جسم ، تن / اراده: تصمیم ، عزم

آرایه ها: ایران : جان بخشی/ پاره ای از پیکره ماست : کنایه و تشبیه/ لحظه های تلخ و شیرین : تضاد
خون دل خوردن و در دل جای دادن : کنایه.

معنی لغات: معنی کلمات : خیل : گروه و دسته ، جمع/ جان برکف : فداکار ، ایثار کننده جان/ هجوم : تازش ، حمله.

آرایه های بند سوم: آسمان و زمین : منظور همه جا، تناسب و تضاد/ بمب، موشک، آتش: مراعات نظیر
ایران : تشخیص/ رنگ نباخت و نلرزید : کنایه از نترسیدن/ پابرجا : کنایه از مقاوم و پایدار/ درس پاکی و پایداری و پاسداری : هرسه تشبیه دارد . پاکی و پایداری و ... به درسی تشبیه شده است .
دل زنده : منظور آگاه و بصیر/ پاکی، پایداری، پاسداری: واج آرای.

معنی لغات بند پنجم:

تازش : هجوم از مصدر تاختن/ حماسه : دلیری ، شجاعت/ رشید : خوش قد و قامت ، دلیر/ تعهد : پیمان بستن ، به عهده گرفتن/ سرزمین آسمانی : پاک و مقدس

معنی لغات بند آخر درس: سرزنده : با نشاط/ سیما : چهره / زیور : زینت / اخلاقیت : آفرینش
عرصه : میدان ، قلمرو

آرایه ها: همانند قفل : تشبیه

سرود سرافرازی : تشبیه دارد سرافرازی و آزادمنشی به سرودی تشبیه شده است .

ای وطن، ای دل مرا مأوا ای وطن، ای تن مرا مسکن

قالب:قصیده لحن:وطني

معنی بیت : ای وطن ، ای پناه گاه دل من ، ای وطن ای مسکن تن من

آرایه های ادبی مهم : تشخیص و تکرار(وطن منادا قرار گرفته و تشخیص دارد،واج آرایبی/تکرار

نگاهی به قلمرو زبانی : بیت ۶ جمله است .ای حرف ندا:وطن منادا/ای دوم حرف ندا،وطن منادی
محذوف/بیت دوم هم به همین صورت است.مرا(را فک اضافه:ماوای دل من هستی)ماوا:مسند/مسکن تن
من(مسکن:مسند)/

ای وطن، ای تو نور و ما همه چشم ای وطن، ای تو جان و ما همه تن ...

معنی بیت : ای وطن ، ای (وطن)، تو مانند نور (هستی) و ما مانند چشم (هستیم) ای وطن ، ای (وطن) ، تو
مانند جان (هستی) و ما مانند تن (هستیم).

آرایه های ادبی مهم : تشخیص مورد و تکرار و تشبیه هم چهار مورد

نگاهی به قلمرو زبانی : بیت هشت جمله دارد . در هر مصراع دو منادا داریم و منادای دوم در هر مصراع
محذوف است./ تو:نهاد/نور:مسند/چشم:مسند/جان و تن:مسند

نکتہ ای گویمت که کر شوی شاد، مانی به جان و زنده به تن

معنی بیت : (ای هم وطن) نکته ای به تو می گویم که اگر بشنوی به جان شاد می مانی و به تن زنده (می
مانی).

آرایه های ادبی مهم : تناسب

نگاهی به قلمرو زبانی : بیت چهار جمله دارد . ضمیر (ت) در گویمت ، نقش متمم دارد.(به تو می گویم
(

آدمی را پو هفت مر به دل نبود کلم شار از احریمن :
مر ناموس و زندگانی و دین عزت و خاندان و مال و وطن

معنی بیت : اگر آدمی هفت مهر (حب و عشق) را یعنی :مهر ناموس و زندگانی و دین و عزت و خاندان (تبار و قبیله) و مال و وطن ، در دل نداشته باشد ، (او را) از اهریمن پست تر بدان

آرایه های ادبی مهم : تقابل آدمی و اهریمن ، واج آرایبی (و)

نگاهی به قلمرو زبانی : هر دو بیت با هم دو جمله دارد بیت دوم ، کلا ، بدل برای عبارت هفت مهر در بیت قبل به حساب می آید.

و آن که حب وطن نداشت به دل || || مرده زان خوبتر به باور من

معنی بیت : و کسی که عشق و مهر به وطن نداشت به عقیده ی من مرده از آن خوب تر (است).

آرایه های ادبی مهم : تلمیح دارد به حدیث پیامبر (حب الوطن من الایمان)

نگاهی به قلمرو زبانی : بیت دو جمله دارد . / آن کسی:نهاد/حب

وطن:مفعول /دل:متمم /مرده:نهاد /آن:متمم /خوبتر:مسند /باورمن:متمم.

چگونه بنویسیم؟

الفبای خط فارسی در مقایسه با الفبای خطهای مشهور دنیا، پر نقطه ترین است: بنابراین، در نوشتن املا لازم است حرفهای یک نقطه‌ای، دو نقطه‌ای و سه نقطه‌ای را بشناسیم و نقطه هر حرف را در جای خاص آن قرار دهیم. مثال: نزد - ترد، بنی - نبی

شعرخوانی ای وطن:

پیام شعر: ستایش وطن و وطن دوستی / لحن: میهنی / قالب شعری: شعر نو (شعر سپید)

ای ایستاده در چمن آفتابی معلوم: کنایه از جاودانگی (ای سرزمین مقاوم و سرسبز)/معنی: ای وطن تو آفتابی هستی که تمام دنیا رو روشن کردی...معروف و مشهور هستی

ای وطن من: تشخیص

ای آفتاب شمایل دریا دل: کنایه از زیبایی و بزرگواری/شمایل جمع شمال (چهره، شکل، تصویر بزرگان دینی)

دریا دل: کنایه از بخشنده/معنی: ای وطن که چهره ات چون آفتاب درخشان است و شجاع و دلیری. که البته با شهدا در ارتباط است و میتوان از شهدا گفت چهره نورانی و شجاعتشان.

نام خیابان هایت را شهیدان برگزیده اند: کنایه از تقدس ایران

تو آن درخت گردوی کهنسالی: تشبیه تو به درخت گردو/من خوف تبر را نگرانم: رای فک اضافه: نگران خوف

تبر/خوف: ترس / تبر: استعاره از حملات و توطئه ی دشمنان / تو ایستاده ای: کنایه از مقاوم و استوار / بین درخت و تبر: مراعات نظیر

مردان نیایش و شمشیر: نیایش: دعا (کنایه از مومن و شجاع هستند) / به غایت: نهایت / پدران به غایت، جرئت

مند: پدران بی نهایت شجاع / مجمع الجزایر: مجموعه ای از چند جزیره کنار هم / مجمع الجزایر گل ها: منظور وطن / موج: پر موج، خروشان، متلاطم / بهار استوار و اقیانوس موج: استعاره از وطن / من از تو بر نمی گردم تا بمیرم: تا زمان مرگ با تو هستم (عشق ابدی و همیشگی به وطن) / مرگ در کنار تو زندگی است: ارایه متناقض نما (تشبیه مرگ به زندگی). / مردان عاطفه و خشونت: تناقض.

چقدر به اقیانوس می مانی: تشبیه وطن به اقیانوس / در دورهای کویر طبس ان اتفاق یادت هست: تلمیح به شکست

امریکا در صحرای طبس

پوپک مودب: تشخیص / سرزمینی که قاصد و پیام رسان فرهنگ و تمدن است / پوپک: شانه به سر، هدهد / متواضع:

فروتن، افتاده / ای رویین تن: کسی که بدنی نیرومند دارد و ضربه اسلحه در او اثر ندارد. در شاهنامه اسفندیار رویین تن بود، ای سرزمین مقاوم.

به شاگردی پرداخت و یا با چوپانان محلی «کالشی‌ها» به چوپانی می‌رفت و از همین رهگذر با ترانه‌های محلی آشنایی پیدا کرد. از سال ۱۳۵۲ به نوشتن روی آورد و سرودن شعر را آغاز کرد. فوق دیپلمش را در سال ۱۳۶۲ در رشته هنر گرفت و سپس به کار تدریس هنر در یکی از روستاهای تنکابن مشغول شد. سلمان با شعر ارزشی انقلاب، پیوندی ناگسستنی داشت: صمیمیت، سادگی و بی‌پیرایگی در اشعارش موج می‌زند. از سلمان هراتی، سه مجموعه با نام‌های «از این ستاره تا آن ستاره»، «از آسمان سبز» و «دری به خانه خورشید» به چاپ رسیده است. سلمان در ششماه آبان ماه ۱۳۶۵ ه.ش در راه رفتن به مدرسه محل کار خود بر اثر تصادف، جان باخت. آرامگاه وی در حوالی شهر تنکابن واقع شده و بیت زیر بر سنگ مزارش نوشته شده است.

هراتی، سلمان: سلمان قنبر هراتی (آذرباد) در سال ۱۳۳۸ ه.ش در روستای «مَرَدشت» تنکابن، در خانواده‌ای مذهبی پا به عرصه وجود نهاد. دوران ابتدایی را در روستا گذراند و از همان ابتدای جوانی، به دلیل فقر مادی،